

طالبانو او دولت ته يو وړانديز اوسل ثوابه

چي زخمي ئي سبا نه مومي په بيغه
مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
(رحمان بابا)

لکه څنگه چي دنیکه مرغه ټول وطنوال خبر دي دکلونو کلونوراهيسي د اوردي غمزي په جريان کي څو ورځي وړاندي دطالبانويوه وياندديباغلي کرزي دورانديز په غبرگون کي تيارى وشوده چي دوي هم ددغي غمزي څخه دخلاصون په موخه غواړي بيله کومه شرطه ددولتي اړخ سره دسولي دمیز تر څنگ کښيني .

دټولو کورني او بهرني ځيرونکو له نظره دا کار هغه يوازني لاره ده چي دافغاني بهير گوډ کاروان په لنډ ډول تر مزله او غرق کيدونکي ماته کښتي ئي ترساحله رسولاږي شي . دهر ډول غير عملي مخني شرط ايښودل اودسولي په لاره کي دبهانو تراشل دځيرونکو په انددښمن پر ژرنده اوبه ايله کول او پرخپل کورسوزونکي اورباندي دغورو تويول دي . داځکه چي که همدگرئ طالبان دانتلاف او ايساف دقواوو څخه دارگ دنيولو توان نلري ، همدارنگه دغه قوتونه هم په خپل ټول توان سره دطالبانو دترب وخرپ دحملو اوځانمرگوبريدونو دمخنيوي څخه عاجز دي .

ددغه نااندوله جنگ په ترڅ کي هغه ځمکه سوزي چي اور پري بل دي . او ددغه سوزونکي اور لمبي همدا اوس اوس دهغي ځمکي نه اسمان ته ځيږي ، چيري چي پخپله طالبانو پري خارپوځي کړيدي . دهمدغو طالبانو بچيان په بمونوکي الوزي او هغوي چي تري ژوندي پاته شي ، دسوزولي بڼوځي شاته دقلم او کتاب په سکرو او پرو کي بازي کوي ، ناروغان او زخميان ئي دډاکټرو روغتون په نشتوالي کي په معلق اجل مري ، تورسري ئي بي ستره ، بوري او کوندياني کيږي ، باغونه او حاصلات ئي تباه اود کلي کورکنډوالي ئي پدغه را منځته شوي مناسب فرصت کي دبيا رغوني نه بي برخي پاته دي.

دهمدغو ناخالو لمن دهري ورځ په تيريدوسره لانوره پراختيامومي او دهري ورځي خبرونه ئي دښمن پر کور دجشن څراغونه لگوي . نو اخر به دا ورور وژنه تر کومه غزيري ؟ ددي دري لسيزو دغم زيرونکي جنگ نه اوس کړيدلي اولس اخيرني سلگي وهي . دفاني دنيا هره چاره چي پيل لري ، هغه پاي هم لري او غر که هرڅومره لوړ هم وي پرسر ئي لاره شته .

بيانو که ځانونه مسلمانان بولو، راشي يوار خو دپاک الله (ج) دسپيڅلي کلام نه دا ايت شريف راپه زره کړو چي وايي : « مسلمانان ټول سره وروڼه دي ، نو تاسي دورونو ترمنځ سوله وکړي » . داهم بايد په پام کي ولروچي مور نه يوازي اسلامي وروڼه يو بلکه تيري او حتي بيولوژيکي وروڼه هم يو . بيا نو هيڅ دليل نشته چي زمور ترمنځ دي دسولي لاره وتري او هر څوک چي پدغه لاره کي ډبري اچوي دخداي په قهر او غضب به خامخا اخته شي .

دسولي اومانيت راوستل داپخپله دخارجي قوتونو دزيات پاته کيدو بهاني او دليلونه له منځه وړي او هغوي که غواړي يانه غواړي دخپلو خلکو تر فشار لاندې و دي ته مجبوره کيږي ترڅو دافغانستان نه پښي لنډي او دهره لوري چي راغلي پر هغه لوري به روان شي . هغه وخت نوبيا افغانان پوه شه او دخپل هيواد چاري ئي.

څو ورځي وړاندي دملگروملتونو استازي ډير په زړه پوري وړانديز وکړ چي دسپتمبر ۲۱ نيټه دي په افغانستان کي دسولي ورځ وتاکل شي . زه نپوهيږم چي دوي به دکوم ځانگړي دليل له مخي دغه مشخصه ورځ پدغه خاطر وړاندي کړي وي اوبيا يوازي تصادف دلته رول لوبولی دي . خو تر هغه ځايه چي زه پوه لرم دا ورځ لاندي ځانگړتياوي لري :

الف - په نجومی لحاظ دخمکي کره دخپل انتقالی حرکت په ترڅ کښي هرکال دوه ځله خپله مرکزي برخه يعي داستوا خط دلمرخواته په مستقيم ډول ځيرمه کوي چي يوار ئي دمارچ په ۲۱ نيټه (دوري لمري ورځ) اوبل دسپتمبر ۲۱ نيټه (دميزان لمري ورځ) ده .

ب - هرکال فقط په همدغو دوو نيټو پر ټوله ځمکه په دواړو نيمو کړو کښي دسپي او ورځي تر منځ سوله او کامل مساوات منځته راځي يعني ۱۲ ساعته شپه او ۱۲ ساعته ورځ اوږده وي .

ج - يوازي په همدغو دوو نيتو لمر دځمکي پر ټول مخ په دواړو نيمو کروباندې په مساوي اندازه خپل خوښي راوړونکي نور خپروي .

اوس بايد ودي خبري ته هم پام واورو چي که دمارچ د ۲۱ نيتي وروسته دطبعيت ناخوالي لمن ټولوي ، دپسرلي نسيم رالوزي او په هرڅه کښي دژوند نوي ساه پوکوي ، خو دسپتمبر د ۲۱ نيتي وروسته بيا دطبعيت ناخوالي لمن غوروي ، دمني ساره بادونه دسروکلونو پاني رږوي او دژوند نادودي په يرغل لاس پوري کوي .

ددي ټولو يادوونو په پايله کښي راشي دسالم عقل نه کارواخلو او پري نږدو چي دطبعيت دناخوالوسره سياسي ناخوالي هم ملگري شي او دکريديلي مظلوم اولس پر اوږو باندي دغموو پيټي لانور هم وړ دروند کړي .

په همدې هيله غواړم دطالبانومشرملا محمد عمر اخند ، اولسمر حامد کرزي او دده دلاري دانتلاف قوتونوته دملگرو ملتونو داستازي په تائيد وړانديز وکړم ترڅو دمبارکي روژي دښه اداکولو اود نيکمرغه کمکي اختر دښه لمانځلوپه درنښت او ديوبل وړانديزونو ته دلبيک ويلو په درناوي او همدارنگه يوبل ته دنبيک نيت بشودلو په موخه داوړبند پيل اعلان ، ددي سره م دماکرو ميزته سره کښيني اوپري نږدي چي وروڼه دباروتو په دود کښي يودبل دسترگو اوښکي ونه شي ليدلاي . که چيري خداي مه کړه طالبان دغه د وروړگلوي وړانديز ونه مني ، بياهم دمقابل لوري نه داهيله کوم په يواړخيزه توگه دسپتمبر د ۲۱ نيتي څخه دوروکي اختر ددريمي ورځي ترپايه پوري اوربنداعلان اوپدي ډول تر خداي (ج) او رسوله (ص) پوري خپلي غاړي خلاصي اوسل ثوابه وگتي . اوکه دواړي خواوي داکار ونه کړي ، نو به دماشوخييل حميدبابا داشعر ورپه يادکړم :

وراندي ستارضا نيکي کړي که بدې کړي

دغه لاره د جنت، دا د جحيم

نور په بدودرته پند کا زه په نيکو

دقارون په نغوته ځي که دکليم

پاي

دورورگلوې په پيرزوينه.